

Sygn. akt I Ca 208/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca SSO Dorota Twardowska

po rozpoznaniu w dniu 21 maja 2015 r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.

przeciwko C. W. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Iławie

z dnia 24 lutego 2014 r. sygn. akt I C 598/14

1. oddala apelację;

2. zasądza od powoda (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. na rzecz pozwanego C. W. (1) kwotę 369 zł (trzysta sześćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I Ca 208/15

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K. wniósł o zasądzenie od pozwanego C. W. (1) kwoty 2.266,32 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności obowiązującej stopy kredytu lombardowego NBP od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 7,25 zł do dnia zapłaty, a także domagał się zasądzenia od pozwanego kosztów procesu.

Sąd Rejonowy w Iławie wyrokiem zaocznym z dnia 7 października 2014r. uwzględnił w całość żądanie powoda wraz z odsetkami oraz kosztami procesu.

Od wyroku pozwany wniósł sprzeciw, wnioskując o jego uchylenie i oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Podkreślał, że w przeważającej części pożyczka została przez niego spłacona, zaś pozostała część powinna zostać umorzona – bowiem umowa pożyczki była ubezpieczona, a niemożność całkowitej spłaty wynikać miała ze stanu zdrowia pozwanego, który w dniu 26 grudnia 2008 r. przeszedł rozległy udar krwotoczny mózgu. Pozwany podkreślał także, iż powód nie wykazał za pomocą przedstawionych dokumentów zasadności kwot żądanych w ramach tego postępowania, w szczególności nie

przedstawiając metodologii wyliczenia dochodzonych należności ubocznych – odsetek karnych i umownych. Podniósł zarzut przedawnienia dochodzonych roszczeń.

Sąd Rejonowy w Iławie wyrokiem z dnia 24 lutego 2015 r. wydanym w sprawie sygn. I C 598/14 powództwo oddalił (punkt I) oraz przyznał pełnomocnikowi pozwanego ustanowionemu z urzędu koszty pomocy prawnej udzielonej w tym trybie (punkt II).

Sąd pierwszej instancji ustalił, iż pozwany C. W. (2) zawarł z (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą we W. w dniu 29 września 2008 r. umowę pożyczki nr NP\ (...) na kwotę 26.701,29 zł. Pożyczkobiorca zobowiązał się do spłaty przedmiotowej pożyczki w 60 ratach, które były płatne w kwotach i terminach określonych w harmonogramie spłat, stanowiącym załącznik do umowy. Termin spłaty ostatniej raty wyrównawczej został określony na 7 października 2013 r. Na podstawie umowy przelewu zawartej w dniu 7 czerwca 2013 r. pomiędzy (...) Bankiem Spółką Akcyjną z siedzibą we W., a H. I Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym w K. reprezentowanym przez (...) Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A z siedzibą w K. powód nabył wierzytelności w kwocie 2.265,24 zł dotyczące C. W. (1) wynikające z umowy kredyt gotówkowy NP\ (...).

Sąd pierwszej instancji podkreślił, iż na powódzie – w myśl ogólnej zasady rozkładu ciężaru dowodu – spoczywał obowiązek dowiedzenia tych okoliczności, z których powód wywodził skutki prawne, dla podzielenia jego stanowiska zajmowanego w pozwie. Powód temu obowiązkowi nie sprostał. Powód powołał jedynie umowę pożyczki zawartą pomiędzy pozwanym, a (...) S.A. we W. oraz wyciąg z umowy cesji zawartej pomiędzy tym Bankiem a powodem. Sąd pierwszej instancji stwierdził, że na podstawie takiego materiału dowodowego nie był w stanie rozstrzygnąć o zasadności dochodzonego roszczenia, wzięwszy pod uwagę także niemożność weryfikacji ustaleń powoda w odniesieniu do poprawności wyliczenia wysokości roszczeń ubocznych. Miało to w okolicznościach tej sprawy priorytetowe znaczenie, gdyż tytułem niespłaconego kapitału pozwanego obciążała jedynie kwota 7,25 zł, zaś na pozostałą wysokość roszczenia dochodzonego pozwem składały się różnego rodzaju należności uboczne. Sąd Rejonowy podkreślił także bierność dowodową powoda w kwestii przedstawienia dokumentu obrazującego sam fakt skutecznego wypowiedzenia pozwanemu umowy pożyczki, jak również daty, w jakiej taka czynność nastąpiła. Sąd pierwszej instancji zaznaczył dalej, że umowa cesji wierzytelności zawarta pomiędzy powodem, a E., obejmowała, m.in. wierzytelność przysługującą cedentowi wobec C. W. (2), ale wynikającą z umowy kredytu, a nie pożyczki – co również mogło nastęrczać wątpliwości, czy powód w istocie wszedł w ogół uprawnień nowego wierzyciela. Jednocześnie Sąd Rejonowy zaznaczył, iż pismo procesowe powoda z dnia 20 lutego 2015 r., przedstawiające sposób wyliczenia należności składających się na sumę roszczenia dochodzoną pozwem, zostało powodowi zwrócone z uwagi na niezachowanie przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego powoda ustawowego rygoru doręczania pism procesowych w toku sprawy oponentowi procesowemu, reprezentowanemu również przez fachowego pełnomocnika. Powód nie przedstawił potwierdzenia nadania tego pisma na adres pełnomocnika pozwanego, co skutkowało zastosowaniem rygoru przewidzianego w art. 132 § 1 k.p.c.

Apelację od przedmiotowego wyroku wniósł powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w K., zaskarżając go w całości. Wskazał na naruszenie przez Sąd pierwszej instancji art. 233 § 1 k.p.c. na skutek dowolnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego, prowadzącej w konsekwencji do konstatacji, iż powód nie udowodnił zasadności dochodzonego roszczenia. Powód domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i uwzględnienia powództwa w całości. Ewentualnie postulował o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. W obu przypadkach powód domagał się zasądzenia na jego rzecz kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

Jednocześnie powód wnioskował o przeprowadzenie dowodu z dokumentu – pisma procesowego z dnia 20 lutego 2015 r., które zostało przez Sąd pierwszej instancji zwrócone. Podkreślił, iż wnosząc pierwotnie to pismo złożył potwierdzenie nadania go do Sądu Rejonowego w Iławie, zaś nie był w stanie przedstawić dowodu wysłania go przesyłką poleconą pełnomocnikowi procesowemu pozwanego, gdyż potwierdzenie takie zostało omyłkowo załączone w poczet innej korespondencji kierowanej do tego pełnomocnika. Z dokumentu, z którego dopuszczenia dowodu

domagał się skarżący, wynikać miała wysokość poszczególnych należności dochodzonych tytułem odsetek z ich rozróżnieniem na odsetki karne i umowne, okresy wymagalności poszczególnych kwot.

Pozwany C. W. (1) w odpowiedzi na apelację domagał się jej oddalenia, oddalenia także wniosków dowodowych skarżącego jako spóźnionych, a także zasądzenia na jego rzecz od skarżącego kosztów procesu według norm prawem przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Apelacja powoda, jako bezzasadna, nie zasługiwała na uwzględnienie.

Do roszczenia zgłoszonego przez powoda znajdują zastosowanie przepisy normujące tryb postępowania uproszczonego. Zgodnie z art. 505¹¹ § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji nie przeprowadza postępowania dowodowego z wyjątkiem dowodu z dokumentu. Jednocześnie rygoru tego nie stosuje się, jeżeli apelację oparto na późniejszym wykryciu okoliczności faktycznych lub środkach dowodowych, z których strona nie mogła skorzystać przed sądem pierwszej instancji (§ 2).

Bez względu na tryb postępowania do sprawy znajduje także zastosowanie art. 381 k.p.c. stanowiący, iż sąd drugiej instancji może pominąć nowe fakty i dowody, jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba powołania się na nie wynika później.

Zatem przepis art. 381 k.p.c. pozostawia kwestię dopuszczenia nowych dowodów uznaniu sądu drugiej instancji, które jest jednak ograniczone możliwością wykazania przez stronę potrzeby ich późniejszego zgłoszenia. Pominięcie nowych dowodów jest możliwe, jeżeli strona ponosi winę za to, że wcześniej ich nie podała (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2014 r., III CSK 150/13, System Informacji Prawnej Lex Omega nr 1489245).

Odnosząc powyższe wskazania do stanu faktycznego sprawy podkreślenia wymaga, że w ramach postępowania przed Sądem pierwszej instancji po stronie powodowej istniała nie tylko obiektywna możliwość powołania dowodu z dokumentu zawierającego metodologię wyliczenia kwot składających się na roszczenie dochodzone pozwem, ale także istniała potrzeba powołania tego dowodu dla zapewnienia Sądowi Rejonowemu możliwości weryfikacji stanowiska zajmowanego przez powoda wobec zarzutów zgłoszonych przez pozwanego w sprzeciwie. Powód co prawda pismo procesowe sygnowane datą 20 lutego 2015 r. zawierające taki wniosek dowodowy wniósł do Sądu Rejonowego w Łławie, jednakże zostało no zwrócone (k.87).

Nie ulega wątpliwości, iż powód już od etapu wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym jest reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika procesowego. Z kolei Sąd Rejonowy w Łławie postanowieniem z dnia 07 stycznia 2015 r. ustanowił dla pozwanego C. W. (1) pełnomocnika z urzędu, ze wskazaniem osoby wyznaczonego pełnomocnika (k. 66, 69). Pełnomocnikowi procesowemu powoda okoliczność ta była znana już od etapu wniesienia pisma procesowego z dnia 11 lutego 2015 r., w którym ustanowiony z urzędu pełnomocnik pozwanego rozwinął zarzuty wniesionego samodzielnie przez pozwanego sprzeciwu od wyroku zaocznego oraz podał dalszą argumentację przemawiającą za oddaleniem powództwa (k.75). Pełnomocnik procesowy pozwanego dołączył do pisma procesowego z dnia 11 lutego 2015 r. dowód jego nadania przesyłką poleconą do pełnomocnika procesowego powoda.

Zgodnie z art. 132 § 1 k.p.c. w toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. Do pisma procesowego wniesionego do sądu dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku. Obowiązujący zatem art. 132 § 1 k.p.c. nakłada na pełnomocników w nim wymienionych obowiązek dokonania - w tej uproszczonej drodze - doręczenia. Do pisma procesowego wniesionego do sądu - przez każdego ze wskazanych pełnomocników - dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Na wypadek niedopełnienia tego wymagania

ustawodawca zastrzegł zastosowanie surowego rygoru. Jest to zatem obligatoryjna forma doręczeń, stosowana wyłącznie wobec reprezentantów strony pod rygiorem zwrotu pisma bez wzywania do usunięcia braków (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, komentarz do art. 132, T. Żyźnowski, System Informacji Prawnej Lex Omega 2015).

Sposób doręczania pism procesowych pomiędzy profesjonalnymi pełnomocnikami stron danego procesu, wynikający z art. 132 § 1 k.p.c., znajdował zastosowanie w okolicznościach stanu faktycznego tej sprawy, zaś sam rygor zwrotu pisma procesowego powoda z dnia 20 lutego 2015 r. zastosowany przez Sąd pierwszej instancji był prawidłowy. W motywach uzasadnienia zaskarżonego wyrok Sąd pierwszej instancji wskazuje, iż zwrot pisma procesowego powoda z dnia 20 lutego 2015 r. podyktowany był brakiem przedstawienia przez powoda dowodu wysłania pisma pełnomocnikowi pozwanego – kiedy to w istocie dołączono jedynie dowód nadania tego pisma do Sądu Rejonowego w Ławie. Dowód nadania przesyłką poleconą tego pisma procesowego do Sądu pierwszej instancji nie mógł być w żadnym razie postrzegany jako spełnienie obowiązku wynikającego z art. 132 § 1 k.p.c. W ocenie Sądu Okręgowego w Elblągu także nieprzekonywująca jest argumentacja powoda podnoszona w apelacji, iż nie dysponuje on potwierdzeniem nadania pisma procesowego z dnia 20 lutego 2015 r. na adres pełnomocnika procesowego pozwanego, gdyż przedmiotowe potwierdzenie nadania zostało przypadkowo załączone do innych dokumentów wysyłanych pozwanemu i powód go nie posiada. Jednocześnie złożone wraz z apelacją przez powoda potwierdzenie nadania przesyłki z dnia 20 lutego 2015 r. również odnosi się do przesyłki adresowanej do Sądu Rejonowego w Ławie (k.104). Bez względu zatem na rzeczywistą przyczynę niemożności przedstawienia dowodu nadania pisma procesowego powoda z dnia 20 lutego 2015 r. na adres pełnomocnika procesowego pozwanego, powód nie dopełnił obowiązku w zakresie doręczeń przewidzianego w art. 132 § 1 k.p.c., a tym samym nie było podstaw dla włączenia wskazywanego pisma procesowego w poczet materiału dowodowego.

W tych okolicznościach Sąd pierwszej instancji prawidłowo stwierdził, iż zaoferowany przez powoda materiał dowodowy w postaci umowy pożyczki z dnia 29 września 2008 r. oraz dokumentu wyciągu z umowy cesji z dnia 07 czerwca 2013 r. nie pozwalał na weryfikację zasadności domagania się sumy dochodzonej pozwem. Powód skutecznie nie przedstawił żadnego dokumentu pozwalającego na analizę stosowanej przez niego metodologii naliczania należności ubocznych od kwoty niespłaconego kapitału w wysokości 7,25 zł. Jak już stwierdzono powyżej, w okolicznościach sprawy istniały podstawy dla pominięcia przez Sąd Okręgowy na podstawie art. 381 k.p.c. nowych dowodów – szczegółowego zestawienia kwot mających uzasadniać wysokość dochodzonego roszczenia przedstawionych w apelacji.

W tym stanie rzeczy apelacja powoda jako bezzasadna podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

O kosztach procesu za drugą instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. oraz § 15 i 17 w zw. z § 12 ust 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 3 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2013, poz. 490 tekst jednolity).